

Vårbehandling mot örtogräs i höstvet

Karin Jahr, Jordbruksverkets växtskyddscentral, Linköping

Ogräseffekten av de olika behandlingarna redovisas som medeltal av flera försök. Skörderesultaten redovisas från varje enskilt försök tillsammans med vissa fältuppgifter. Ogräseffekten anges som procent kvarvarande ogräsmängd i förhållande till obehandlat (rel.tal 100). I texten används begreppen mycket god effekt för över 90 % ogräseffekt och god effekt för 70-90 % ogräseffekt.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

De länsbeteckningar som används står för följande län; AB Stockholms, D Södermanlands, E Östergötlands, "R" f.d. Skaraborgs och U Västmanlands.

Om försöken

Serien L5-300 avser bekämpning på våren av örtogräs i höstvet. Olika preparat, blandningar, doser och tidpunkter har jämförts. Försöken sprutades vid två olika tidpunkter.

Försöken låg i fält sådda med sorten Olivin, förutom ett försök som var sått med Harnesk. Harnesk har en strållängd på 72 cm och Olivin på 87 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

I tabell 1 och 2 redovisas medeltal för de 5 försöken 2008 i AB-, D-, E-, "R"- och U-län. Enskilda försöksresultat är utlagda på nätet. I tabell 3 redovisas en sammanställning av resultat från 9 försök 2007-2008 i AB-, D-, E-, "R"- och U-län.

Ogräseffekt

Ogräsmängden var hög i försöken, i medeltal 374 (106-771) g/m², se tabell 1. Baldersbrå förekom i 4 av försöken och snärjmåra respektive våtarv i tre av försöken. Samtliga behandlingar hade en mycket god effekt mot våtarv och en god effekt mot "samtliga örtogräs". Klart bäst effekt mot baldersbrå hade den tidiga behandlingen med Primus + Bacara (led 3). Den senare behandlingen med samma preparat (led 8) gav en betydligt lägre effekt (jämför led 3 och 8). Effekten mot snärjmåra var god efter en tidig behandling med Primus + Bacara (led 3) och efter en behandling med Starane XL i blandning med Bacara (led 4) respektive Express (led 5).

I tabell 3 redovisas sammanställningen av två års försök. Alla behandlingar hade god eller mycket god effekt mot samtliga förekommande ogräsarter. Den tidiga behandlingen med Primus + Bacara (led 3) gav en klart bättre effekt än den senare med samma blandning (led 4).

Skörderesultat

Skörden i obehandlat led varierade mellan cirka 5400 och 7800 kg/ha, se tabell 2. De högsta skördeökningarna efter en behandling erhöles i försöken på Brunnby gård och på Kårby. På Brunnby var ogräsmängden hög, skörden relativt låg och sorten var Harnesk (låg skörd och kort sort konkurrerar sämre mot ogräset än en frodig gröda och en lång sort). På Kårby var grundskörden hög, sorten Olivin och ogräsmängden inte speciellt hög. Trots detta var skördeökningarna förvånansvärt höga. Detta kan delvis förklaras med att ogräsbekämpningen gjordes tidigt, den 22 april respektive 7 maj. Skördeökningen efter

behandlingen som gjordes den 22 april gav högst skörd i hela försöket. Det enda led som inte gav någon statistiskt säker skördeökning i något av försöken var det led som också gav sämst effekt mot ”samtliga örtogräs”, Starane XL + Bacara (led 4).

I tabell 3 redovisas sammanställningen av två års försök. Alla behandlingar gav en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Skördeskillnaden mellan den tidiga och den sena behandlingen med Primus + Bacara (jämför led 3 och 4) var statistiskt säker. Skördeskillnaden mellan led 2 och 5 samt mellan led 3 och 5 var statistiskt säker.

Slutsats

- Spruttidpunkten har stor betydelse för ogräseffekten.
- Välj preparat efter de dominerande ogräsarterna.
- När ogräsmängden är stor erhålls oftast en skördeökning efter en ogräsbehandling, speciellt vid låga skördenivåer.

Tabell 1. Plan L5-300. Örtogräs i höstvete, vår. Ogräseffekter. Resultat från 5 försök 2008 i AB-, D-, E-, ”R”- och U-län

Försöksled	Tidpunkt	Antal försök	Baldersbrå	Snärjmåra	Våtarv	Samtliga örtogräs
1 Obehandlat		5	100	100	100	100
2 1,5 tabl Express 50 T + 0,6 l Starane 180 + vätmedel	2	5	33	43	0	21
3 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vätmedel	1	5	5	14	0	10
4 1,0 l Starane XL + 0,25 l Bacara	2	5	74	10	0	29
5 1,2 tabl Express + 0,8 l Starane XL + vätmedel	2	5	23	20	0	18
6 1,5 tabl Harmony Plus + 0,8 l Starane XL + vätmedel	2	5	23	31	9	20
7 2,0 tabl Harmony Plus + 75 ml Primus + vätmedel	2	5	23	66	0	22
8 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vätmedel	2	5	32	48	1	25
Antal försök			4	3	3	5
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²			198	109	92	374

Tabell 2. Plan L5-300. Örtogräs i höstvetete, vår. Kärnskörd och fältuppgifter.
Resultat från 5 försök 2008 i AB-, D-, E-, "R"- och U-län

Försöksled	Tid- punkt	Sättra gård		Brunnby		Bärby		Kårbý		Uddetorp	
		Upplands- Väsby, AB-län	Rel.tal	Västerås U-län	Rel.tal	Strängnäs D-län	Rel.tal	Motala E-län	Rel.tal	Skara "R"-län	Rel.tal
1 Obehandlat		6 472	100	5 394	100	6 600	100	7 196	100	7 776	100
2 1,5 tabl Express 50 T + 0,6 l Starane 180	2	+410	106	+669	112	-13	100	+1 112	115	+285	104
3 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vtm	1	+467	107	+689	113	+400	106	+1 432	120	+1 019	113
4 1,0 l Starane XL + 0,25 l Bacara	2	+161	102	+705	113	-132	98	+489	107	+188	102
5 1,2 tabl Express + 0,8 l Starane XL + vtm	2	+525	108	+443	108	-17	100	+968	113	+357	105
6 1,5 tabl Harmony Plus + 0,8 l Starane XL + vtm	2	+549	108	+672	112	+114	102	+854	112	+655	108
7 2,0 tabl Harmony Plus + 75 ml Primus + vtm	2	+514	108	+886	116	+107	102	+1 300	118	-119	98
8 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vtm	2	+199	103	+553	110	+213	103	+688	110	+329	104
LSD 5%, kg/ha		328		794		271		558		570	
Sort		Olivin		Harnesk		Olivin		Olivin		Olivin	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		298		416		106		276		771	
DC, Behandlingstidpunkt 1		23 (30 apr)		30 (9 maj)		30 (8 maj)		25 (22 apr)		30 (5 maj)	
DC, Behandlingstidpunkt 2		31 (13 maj)		33 (21 maj)		32 (22 maj)		30 (7 maj)		32 (13 maj)	

Tabell 3. Plan L5-300. Örtogräs i höstvetete, vår. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 9 försök 2007-2008 i AB-, D-, E-, "R"- och U-län

Försöksled	Tidpunkt	Skörd		Ogräs rel.tal			Samtl. örtogräs
		kg/ha	Rel. tal	Baldersbrå	Snärjmåra	Våtarv	
1 Obehandlat		6 372	100	100	100	100	100
2 1,5 tabl Express + 0,6 l Starane 180 + vtm	2	+446	107	13	7	2	16
3 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vtm	1	+549	109	8	15	1	11
4 75 ml Primus + 0,25 l Bacara + vtm	2	+327	105	22	20	2	21
5 1,0 l Starane XL + 0,25 l Bacara	2	+226	104	27	5	5	17
Antal försök		9		5	6	5	9
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²				176	117	125	421
LSD 5%, 215 kg/ha							

